

A Vígszínház Nonprofit Kft. 2012. évi közhasznúsági (üzleti) jelentése

Szakmai feladatok

A nagyszínpadi első bemutatónkat 2012. január 8-án tartottuk. Gothár Péter Varró Dániel új fordításában állította színpadra Shakespeare *Makrancos Katáját*. Az előadás nemcsak nézőink körében aratott elsöprő sikert, de a szakma is elismerte, és beválogatták a 2012-es POSZT versenyprogramjába.

Második bemutatónk *A lovakat lelövik, ugye?* volt, Eszenyi Enikő rendezésében. A legendás regény és film alapján a Vígszínház új átíratatot készített, mely a mai Magyarországra helyezte a történetet. Jelentős, a mai magyar társadalomról és a mi életünkről szóló új kortárs magyar darab és előadás született, melyben a társulat fantasztikus állóképességéről, ének- és tánctudásáról tesz tanúbizonyságot.

Bertolt Brecht színművét, *Jóembert keresünk* címmel mutattuk be október 13-án. Az előadás rendezője Michal Dočekal, a prágai Nemzeti Színház prózai tagozatának igazgatója, aki korábban a nagyszerű *Mikvét* rendezte a Pesti Színházban. Michal Dočekal ezúttal is nagyszerű, tehetséges és Európa-szerte elismert alkotótársakat választott magának: a cseh Martin Chocholoušek díszlettervezőt és Kateřina Štefková jelmeztervezőt, Michal Novinski zeneszerzőt és Horváth Csaba koreográfust. Az előadás szerepel a POSZT 2013. évi versenyprogramján.

Darvas Benedek – Varró Dániel – Hamvai Kornél: *A zöld kilences* című új zenés színdarabot december 1-jén mutattuk be, ősbemutató keretében. A szerzők e művet kifejezetten a Vígszínház felkérésére írták. A darab létrejöttét a Budapesti Kulturális Alap pályázati támogatása tette lehetővé. A sokszereplős, sok helyszínen játszódó, élőzenével kísért, valós történeti szereplőket felvonultató budapesti történetből Ascher Tamás nagyszabású, látványos produkciót rendezett, mely az évad egyik legfontosabb bemutatója volt. A társulat számára inspiráló kihívás és felszabadító öröm egy új magyar zenés darabban játszani, kiváló szerepeket és nagyszerű slágereket énekelni. *A zöld kilences* folytatja a vígszínházi zenés magyar produkciók ősbemutatóinak gazdag hagyományát, mely évtizedek óta a színház repertoárjának fontos eleme.

Egyszeri alkalomra, a Magyar Dal Napjára készült Kern András *Pesten születtem* című zenés estje. Kern fanyar humorú dalainak sikere azonban repertoáron tartotta az előadást. A szerkesztett műsor csodálatos vallomás Budapestről, nemcsak budapestieknek. Kern András mellett énekel Börcsök Enikő, Hegyi Barbara, Hernádi Judit, Kútvölgyi Erzsébet, Zorán és a rendező, Fesztbaum Béla. Az előadás szerepel a 2013. évi POSZT off programján.

A Pesti Színház 2012. évi első bemutatóját március 16-án tartottuk. A *Monokli* című előadás szövegét Molnár Ferenc írásaiból, jeleneteiből és novelláiból Fesztbaum Béla állította össze, aki az előadás rendezője is volt. A Monokliban a Vígszínház nyolc fantasztikus színészét láthatjuk, akik bravúros átváltozásokkal alakítanak hol hősszerelmezt, hol primadonnát, tengerparton játszó kisgyereket, zugújságírót, csalfa feleséget és tetten ért férjet.

Spiró György új művének Marton László rendezte ősbemutatóját ünnepeltük október 12-én. A Prima környék egy vidéki öregek otthonában játszódik, melynek Édes otthon a bizalomgerjesztő neve. A darab egyszerű, hétköznapi rokoni látogatás története lenne, de a háttérben különös, titokzatos események zajlanak a vadászterület közepén fekvő otthonban. Spiró keserű komédiája metsző pontossággal és pengeéles humorral ábrázolja szereplőinek kisszerű életét, hazugságait, öngazolási kísérleteit.

Marton László rendezte David Ives közelmúltban megjelent művét is. A november 23-án bemutatott *Vénusz nercben*, a kortárs amerikai szerző egyik legújabb darabja, felkavaró írás színházról, irodalomról és művészetről, és szemérmetlen vallomás férfi és nő állandó, lüktető harcáról, erotikus álmokról és túlfűtött vágyakról. A darab kiváló szereplehetőséget nyújt a Vígszínház tehetséges, fiatal művészeinek, Bata Évának és Telekes Péternek.

A Házi Színpadon Sopsits Árpád rendezésében október 5-én mutattuk be a *Tizenhét hattyúk* című színdarabot, Majsai Nyilas Tünde előadásában. Esterházy Péter a *Tizenhét hattyúk* című regényében egy szép, fiatal és rendkívül tehetséges író, Csokonai Lili bőrébe bújt, aki elmeséli banális szerelmi történetét, mely az 1980-as években játszódik.

A *pestis* című előadásunk 2012. márciusában szerepelt a 6. Nemzetközi Monodrám Fesztiválon.

A *Játék a kastélyban* című előadásunkkal a Petőfi Színház meghívására Veszprémben vendégszerepeltünk 2012. áprilisában.

A Kolozsvári Állami Magyar Színház és a budapesti Vígszínház már évek óta jó kapcsolatot ápol egymással. A két társulat már többször vendégül látta egymást, és ezek a vendégjátékok nemcsak a közönség számára okoztak nagy örömet, de a rendezőknek és színészeknek is mindig hasznos tapasztalatcserére adtak alkalmat. Ezt a hagyományt folytattuk, amikor 2012. május 8-án és 9-én a Kolozsvári Állami Magyar Színház meghívására két új előadásunkkal – *A pestissel* és a *Punk Rockkal* - vendégszerepeltünk Erdélyben, ahol a közönség ismét nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadott minket.

A Kolozsvári Állami Magyar Színház 2012. májusában két előadással vendégszerepelt a Pesti Színházban, majd júniusban a Vígszínház színpadán léptek fel a *Suttogások és sikolyok* című színdarabbal.

Augusztusban a nyíregyházi Vidor Fesztiválon a *Monokli* című előadást játszottuk.

Nagy örömünkre 2012. márciusában a Tavaszi Fesztivál keretében a Vígszínház vendége volt John Malkovich, aki a *Pokoli vígjáték* című előadásban lépett színpadra. A két előadás után a kiváló színész találkozott a társulattal.

Októberben a pozsonyi Astorka Színház felkérésére, Hanoch Levin: *Az élet mint olyan* című színdarabbal vettünk részt a nemzetközi színházi fesztiválon.

Májusban Várkonyi Napok címmel három napos programsorozattal tisztelegtünk a 100 éve született Várkonyi Zoltán emléke előtt. Az évforduló alkalmából 2012. május 11. és 13. között a Vígszínház a Színház- és Filmművészeti Egyetemmel közösen *Várkonyi100* címmel kiállítást és konferenciát rendezett, és dokumentumszínházi előadást, emlékműsort és szabadtéri filmvetítést tartottunk.

Vígegyetem című sorozatunkat 2012-ben is folytattuk. A színház és a színházművészet iránt elkötelezett nézők számára lehetőséget teremtünk tudásuk elmélyítésére, színházi szakértőkkel, művészekkel történő eszmecsere, az előadások közös elemzésére. Az új bemutatókhoz kapcsolódó beszélgetések rendkívül hasznosak és inspiratívak nézőknek és alkotóknak egyaránt.

A 2012. évben a Vígszínház játszóhelyein összesen 574 előadást tartottunk, a látogatók száma 330.893 fő volt.

Bevételek

A belföldi értékesítés 733.403 e Ft-os összegéből 614.095 e forinttal részesült a székhelyi jegybevétel. A ruhatári szolgáltatás díja 26.838 e Ft, a reklámbevétel 37.015 e Ft, a tájelőadások bevétele 7.980 e Ft volt. Bérbeadásból 34.453 e Ft bevételünk származott.

Az egyéb bevételek 1,346.095 e Ft-os összegének fő tényezői az alapítótól származó 859.280 e Ft támogatás és a vállalkozásoktól kapott, a társasági adó terhére elszámolható 445.500 e Ft összegű adomány. További jelentős összeget - 27.138 e Ft – tesz ki a különféle alapítványoktól kapott támogatás és a koprodukciós együttműködésekben származó bevétel. A számlavezető pénzügyintézetnél átmenetileg lekötött betétek kamata 10.487 e forintot jövedelmezett.

A 2012. évben a kétszeres igénybevétel elkerülése miatt csökkentenünk kellett a tárgyévben befogadható társasági adó alapjául szolgáló jegybevételünket.

A 2012. évben a következőképpen alakult a TAO támogatás:

A Vígszínház 2012. évi összes jegybevétele	615 081 261 Ft
A 2011. évi jegybevétel miatti korrekció	53 669 000 Ft
A 2012. évi korrigált jegybevétel	561 412 261 Ft
Befogadható TAO (jegybevétel 80%-a)	449 129 809 Ft
A színház által befogadott, társasági adó terhére adott támogatás	445 500 000 Ft
Befogadott / befogadható TAO támogatás	99,2 %

Az összes támogatást húsz különböző gazdasági társaság folyósította.

Ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások összege az összes ráfordítások végösszegének közel 50 %-át teszik ki. A Vígszínház társulatának tagjait munkaviszonyban foglalkoztatjuk, mert fontosnak tartjuk, hogy a munkaviszonyból kieső, vagy nyugdíjba vonuló kollégáink ne maradjanak társadalombiztosítási ellátás nélkül.

A társulat rendkívül fesztett tempóban dolgozik a működést biztosító bevételek megszerzése érdekében, ezért igen magas arányú a személyi költségeken belül a túlmunkadíj. A bérek alacsonyabbak a társintézmények átlagánál, általános béremelés 2010. óta nem történt. Dolgozóink színházi leterheltségük miatt jövedelmük kiegészítésére nem vállalhatnak házon kívül munkát, így a bérfezltségek hónapról hónapra nőnek.

Az anyagjellegű ráfordítások összegét erősen torzítja a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok használatáért fizetett bérleti díj. A 2012. évben részben kompenzált bérleti díj összege 337.858 e Ft volt. Az anyagjellegű ráfordítások értékéből tehát 37 %-ot tesz ki a fenntartónak fizetett bérleti díj.

A szükségesnél lényegesen kevesebbet költhettünk az ingatlanok és eszközök karbantartására és nem volt lehetőségünk a legindokoltabb scenikai fejlesztések megvalósítására sem.

Eredmény

A társaság 2012. évi adózott eredménye 145.717 e forinttal magasabb a tervezettnél. Az eltérés okait a következő táblázat szemlélteti.

	2012. terv	2012. tény	2012. eltérés
Összes közhasznú tevékenység bevétele	1 834 544	2 027 625	193 081
Közhasznú célú működésre kapott támogatás	1 151 579	1 321 017	169 438
a) alapítótól	833 400	859 280	25 880
b) központi költségvetésből	3 000	2 900	-100
c) helyi önkormányzattól			
d) egyéb	315 179	458 837	143 658
Pályázati úton elnyert támogatás	20 631		-20 631
Közhasznú tevékenységből származó bevétel	635 334	661 718	26 384
Tagdíjból származó bevétel			
egyéb bevétel	27 000	44 890	17 890
Vállalkozási tevékenység bevétele	45 000	72 696	27 696
Összes bevétel (A+B)	1 879 544	2 100 321	220 777
Közhasznú tevékenység ráfordításai	2 049 408	2 111 633	62 225
Anyagjellegű ráfordítások	962 758	885 005	-77 753
Személyi jellegű ráfordítások	1 025 450	1 046 527	21 077
Értékcsökkenési leírás	51 000	101 150	50 150
Egyéb ráfordítások	10 200	21 179	10 979
Pü-i műveletek ráfordításai		204	204
Rendkívüli ráfordítások		57 568	57 568
Vállalkozási tevékenység ráfordításai	7 000	19 615	12 615
Anyagjellegű ráfordítások	3 000	17 701	14 701
Személyi jellegű ráfordítások	4 000	1 451	-2 549
Értékcsökkenési leírás			
Egyéb ráfordítások		415	415
Pü-i műveletek ráfordításai			
Rendkívüli ráfordítások		48	48
Összes ráfordítás (D+E)	2 056 408	2 131 248	74 840
Adózás előtti vállalkozási eredmény (B-E)	38 000	53 081	15 081
Adófizetési kötelezettség		220	220
Tárgyévi vállalkozási eredmény (G-H)	38 000	52 861	14 861
Tárgyévi közhasznú eredmény (A-D)	-214 864	-84 008	130 856

Bevételi oldalon a legjelentősebb eltérés a társasági adó terhére elszámolható adományoknál jelentkezik. A tervezettnél 139.921 e Ft-tal több, 445.500 e Ft támogatást gyűjtöttünk gazdasági társaságoktól. A remek eredményhez nagyban hozzájárult a Fővárosi Önkormányzat közszolgáltató cégeinek kiváló együttműködése. A közhasznú tevékenység és a vállalkozási tevékenység terven felüli együttes összege meghaladja az

54.000 e forintot. Az anyagjellegű ráfordítások összege kedvezőbben alakult a tervezettnél, a személyi jellegű ráfordítások eredménye azonban kis mértékben meghaladta a várt szintet, elsősorban a többletfeladatok megvalósításához szükséges bérkifizetések miatt.

Arányaiban jelentős túllépést láthatunk az amortizációnál, elsősorban azért, mert a gazdasági évben négy vígszínházi bemutatót tartottunk a szokásos három helyett.

A rendkívüli ráfordítások a megszünt költségvetési intézménnyel kapcsolatos költségek.

A mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges események

Egyre több jelzést kapunk a 2012-ben minket támogató – elsősorban az energetikai szektorban működő – cégektől arról, hogy a rezsicsökkentési intézkedések miatt nyereségük csökkenésére és a támogatási lehetőségeik beszűkülésére számítanak. További aggodalomra ad okot a gazdasági társaságok nyereségének csökkenése és a látványsport támogatási igényének növekedése.

A kötelező béremelések és járuléktöbbletek kompenzáció nélküli teljesítése jelentős mértékű pénzeszközöket vont el a közhasznú feladatok megvalósításától.

A 2012. évtől fizetendő iparüzési adó évenként mintegy 12 millió forint többlet ráfordítást eredményez, véleményünk szerint csupán azért, mert a helyi adókról szóló jogszabály szándékait nem egyeztették össze a számviteli törvénnyel.

Általánosságban is megállapítható, hogy színházunk költségvetési intézményi státuszának elvesztése miatt, több tízmillió forintra tehető központi állami támogatástól esik el.

Az Előadó-művészeti törvény színház-finanszírozási rendje továbbra sem publikus, nem tudható, hogy tevékenységeink milyen mértékben befolyásolják a finanszírozást.

Környezetvédelem

A Vígszínház a környezetvédelmi előírások betartása és betartatása érdekében környezetvédelmi tanácsadó céget alkalmaz. Társaságunk minimális összegű környezetterhelési díjat fizet.

A környezet védelme és az energiaköltségek csökkentése érdekében napelemet telepítünk a Vígszínház tetőszerkezetére. A tervezésre és kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési eljárást megindítottuk. A pénzügyi forrást az új Széchenyi terv pályázatán nyertük, az önerőt saját forrásból biztosítjuk.

Pénzügyi instrumentumok

A Vígszínház átmenetileg szabad pénzeszközeit a számlavezető bankfióknál, többnyire rövid lejáratú bankbetétben helyezi el. A 2012. év kamat bevétele 10 487 e forint volt. Egyéb pénzügyi instrumentumokat nem alkalmazunk.

Összegezés

A Vígszínház Nonprofit Kft. első teljes gazdasági évét a tervezettnél lényegesen kedvezőbb eredménnyel zárjuk, elégedettek azonban nem vagyunk.

Gazdasági egyensúlyunk megtartása csak a ráfordítások csökkentése esetén biztosítható, ami hatalmas terhet jelent az évről évre csökkenő reálkereset mellett foglalkoztatott társulat számára.

A sokasodó szakmai sikerek mellett, a közönség hűsége és szeretete ad erőt a kollégáknak a romló gazdasági körülmények ellenére is színvonalas és áldozatkész munkához.

A Vígszínház Nonprofit Kft. gazdálkodásáról további részletes eligazítást nyújtanak a közhasznúsági jelentés mellékletei.

Budapest, 2013. március 22.

Eszenyi Enikő
ügyvezető igazgató